

FI Dnr 18-18198

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att inte ändra Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertkrav och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla och stärka bankernas motståndskraft när systemriskerna ökar. Buffertkravet ska sedan kunna sänkas eller helt tas bort vid en finansiell kris eller när omständigheterna i övrigt motiverar motåtgärder. Det frigör kapital som ger bankerna utrymme att i högre grad upprätthålla sin utlåning och därmed mildra en nedgång i ekonomin.

FI beslutade den 18 september 2018 att höja det kontracykliska buffertvärdet.¹ Det innebär att det buffertvärde på 2 procent, som tillämpas sedan den 19 mars 2017, höjs till 2,5 procent. Buffertvärdet på 2,5 procent tillämpas från och med 19 september 2019.

Finansinspektionens bedömning

Det andra kvartalet 2018 växte de totala skulderna med 7,8 procent i årstakt, vilket kan jämföras med 8,1 procent kvartalet innan. Dämpningen drivs av lägre tillväxt i hushållens skulder och företagens marknadsfinansiering. Hushållens skulder växte med 6,3 procent i årstakt under andra kvartalet 2018. Det är 0,3 procentenheter lägre än föregående kvartal. Marknadsfinansieringen ökade med 14,0 procent i årstakt under andra kvartalet 2018, jämfört med 16,4 procent i årstakt kvartalet innan. Däremot accelererar utlåningen från

¹ FI (2018), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 18 september 2018, FI Dnr 18-11833.

svenska monetära finansinstitut (MFI) till svenska icke-finansiella företag till 6,9 procent i årstakt, jämfört med 6 procent föregående kvartal. Det medför att utlåningen till företag fortsätter att öka sitt bidrag till den totala utlåningstillväxten. Sedan andra kvartalet 2016 har den totala utlåningen till de icke-finansiella företagen ökat sitt bidrag från 0,9 procentenheter till 4,5 procentenheter. Samtidigt har hushållens bidrag minskat från 4,4 procentenheter till 3,3 procentenheter. Trots att de totala skulderna ökar något långsammare än föregående kvartal växer utlåningen fortsatt snabbare än nominell BNP. Det medför att de totala skulderna steg till 161 procent av BNP under andra kvartalet 2018, vilket är 5 procentenheter högre än samma kvartal föregående år.

FI:s prognos pekar på att de totala skulderna växer något långsammare framöver, men något snabbare än vid föregående beslut. Skulderna förväntas växa med drygt 7 procent i årstakt fram till andra kvartalet 2019. Det är fortsatt snabbare än nominell BNP och snabbare än vad FI bedömer är långsiktigt hållbart. Kreditgapet, beräknat enligt Baselkommitténs standardmetod, uppgick till 3,31 procent det andra kvartalet 2018.² Det innebär att det kontracykliska buffertriktvärdet fastställs till 0,41 procent.³

Indikatorer kopplade till kreditvillkor på internationella och svenska kapitalmarknader tyder på att riskerna i det finansiella systemet är fortsatt förhöjda. Det allmänna ränteläget är lågt och sammanpressade riskpremier kan bidra till ett högt risktagande bland investerare. Fastighetspriserna är på höga nivåer. Bostadspriserna har i allt väsentligt legat stilla under 2018 efter nedgången hösten 2017. Samtidigt har priserna på kommersiella fastigheter fortsatt att stiga under 2018.

Sammantaget tyder indikatorerna på att systemriskerna är fortsatt höga, underbyggt av tecken på högt risktagande, snabbt växande skulder och höga tillgångspriser. De indikatorer som FI beaktar talar för att riskerna inte förändrats sedan föregående beslut i september 2018, då FI höjde kapitalbufferten till 2,5 procent. Med den höjningen kommer bankernas samlade motståndskraft bättre möta dagens höga systemrisker. Mot bakgrund av den samlade utvecklingen beslutar FI att inte ändra Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde.

² SCB har reviderat BNP år 1993-2018. Se SCB (2018), "Nationalräkenskaper, detaljerade årsberäkningar 2016". Revideringen leder till att kreditgapet i genomsnitt är 0,39 procentenheter högre mellan 2015 kv.1 och 2018 kv.1.

³ Det bör noteras att buffertriktvärdet är bäst lämpat som indikator för eventuella ökning i buffertvärdet, inte sänkning.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Erik Thedéen efter föredragning av analytikern Viktor Thell. I den slutliga handläggningen har även chefsekonom Henrik Braconier och analytikerna Niclas Olsén Ingefäldt och Susanna Hellström deltagit.

FINANSINSPEKTIONEN

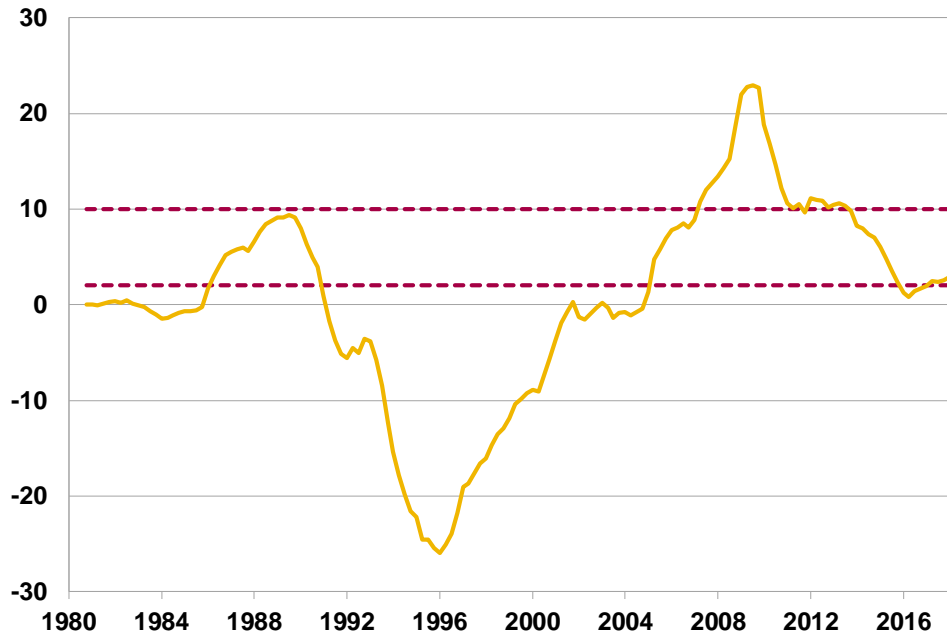
Erik Thedéen
Generaldirektör

Viktor Thell
Analytiker

Bilaga 1: Indikatorer

1 Kreditgap enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

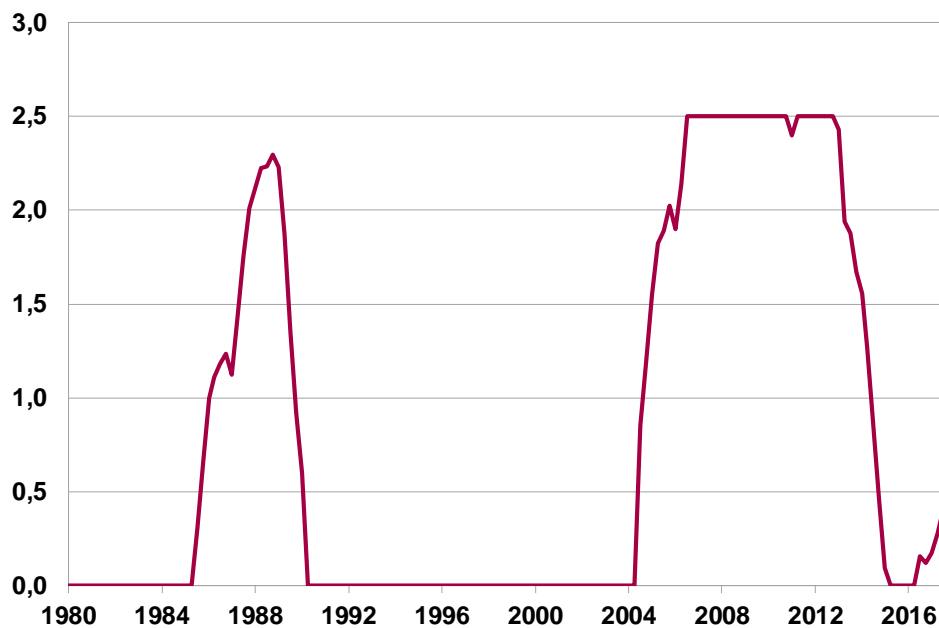

Anmärkning: De sträckande linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källa: FI och SCB.

2 Buffertriktvärde enligt standardmetoden

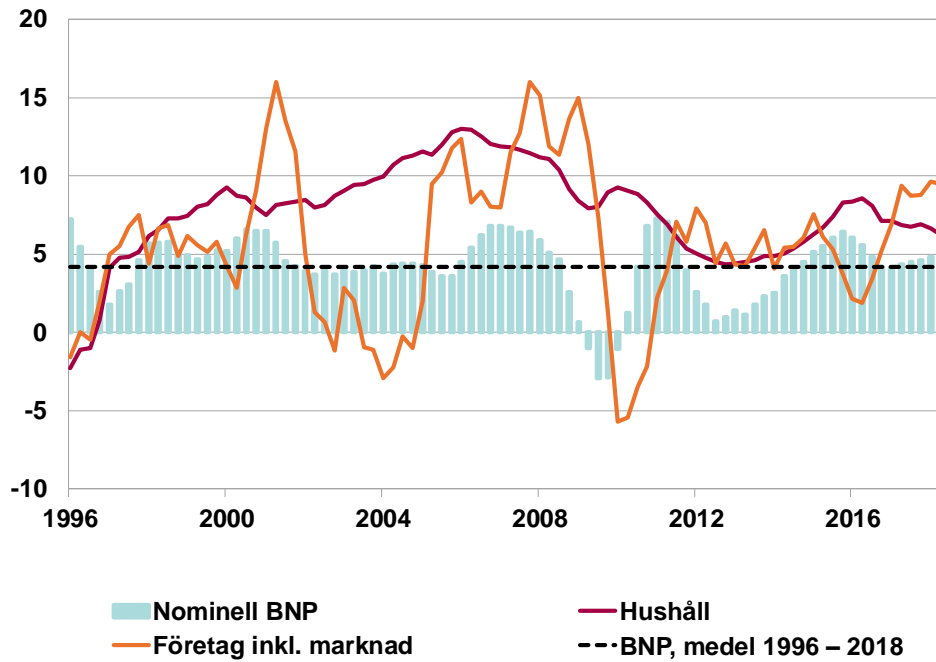
Procent

Källa: FI och SCB.

3 Total utlåning till hushåll och företag samt nominell BNP

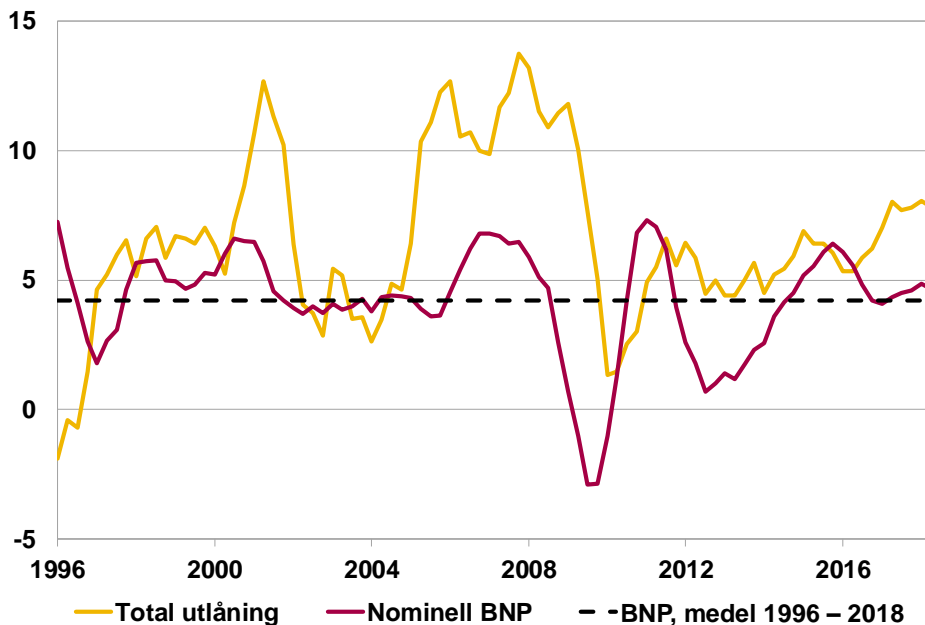
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

4 Total utlåning och nominell BNP

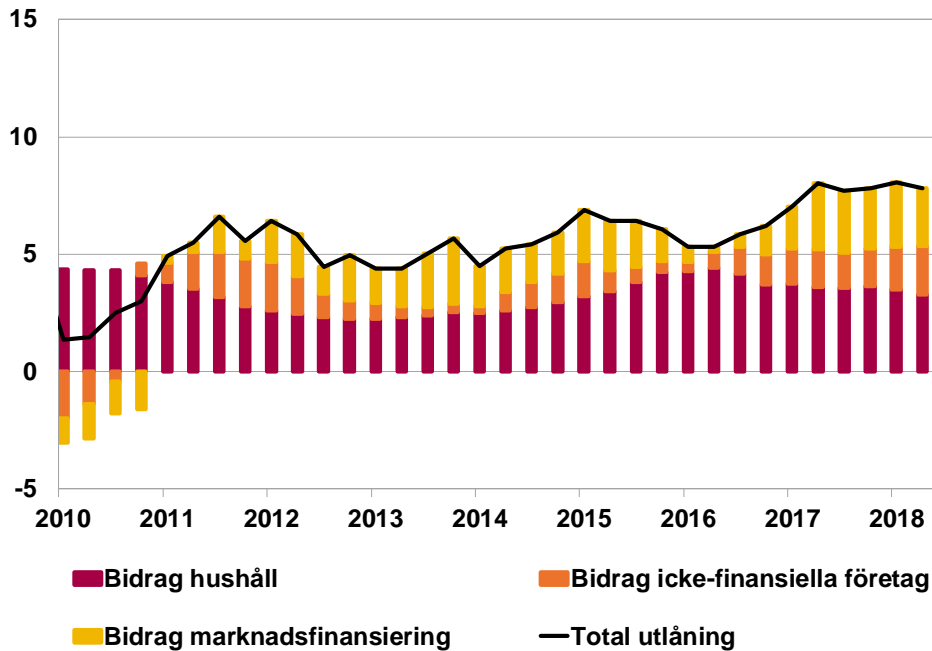
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

5 Bidrag till förändring av total utlåningstillväxt

Årlig procentuell förändring

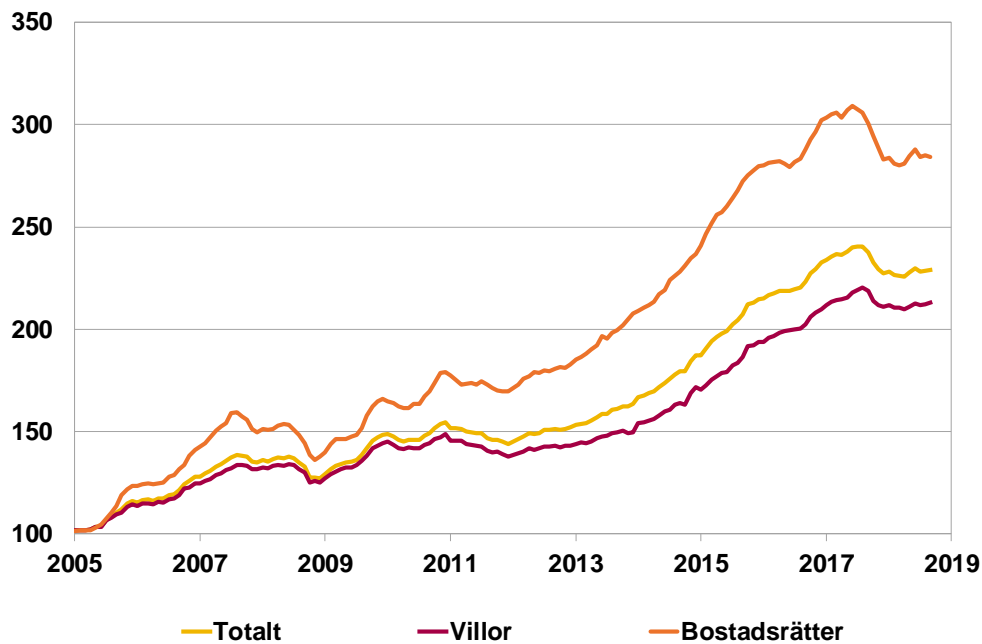

Källor: FI och SCB.

Anmärkning: Avser total utlåning till hushåll och företag samt deras bidrag till den årliga procentuella tillväxttakten. Bidrag icke-finansiella företag avser MFI:s utlåning till icke-finansiella företag.

6 Bostadspriser i Sverige

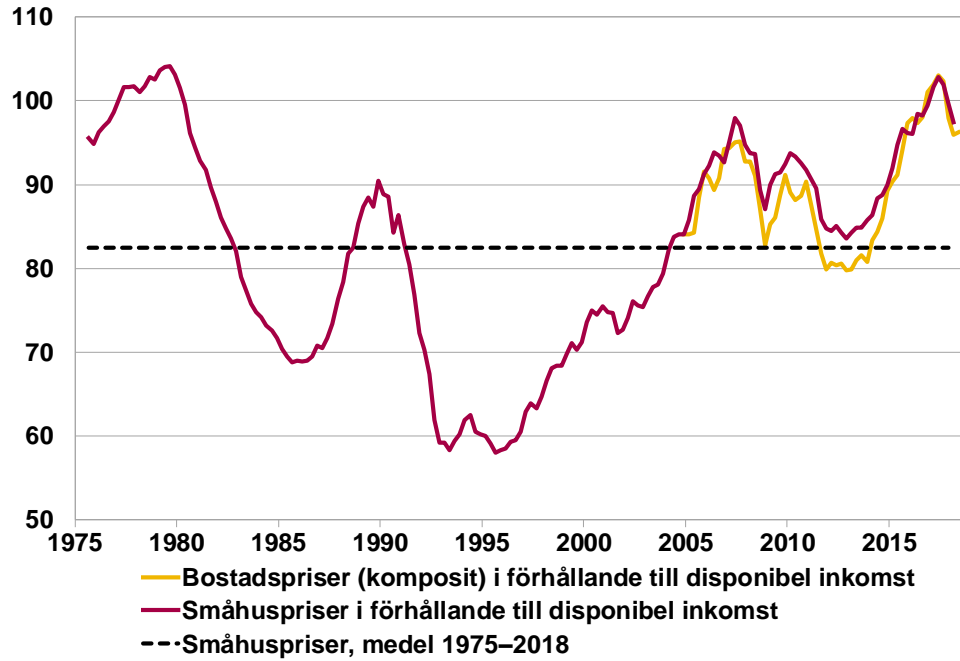
Index 100 = januari 2005

Källa: Valueguard.

7 Bostadspriser i förhållande till disponibel inkomst

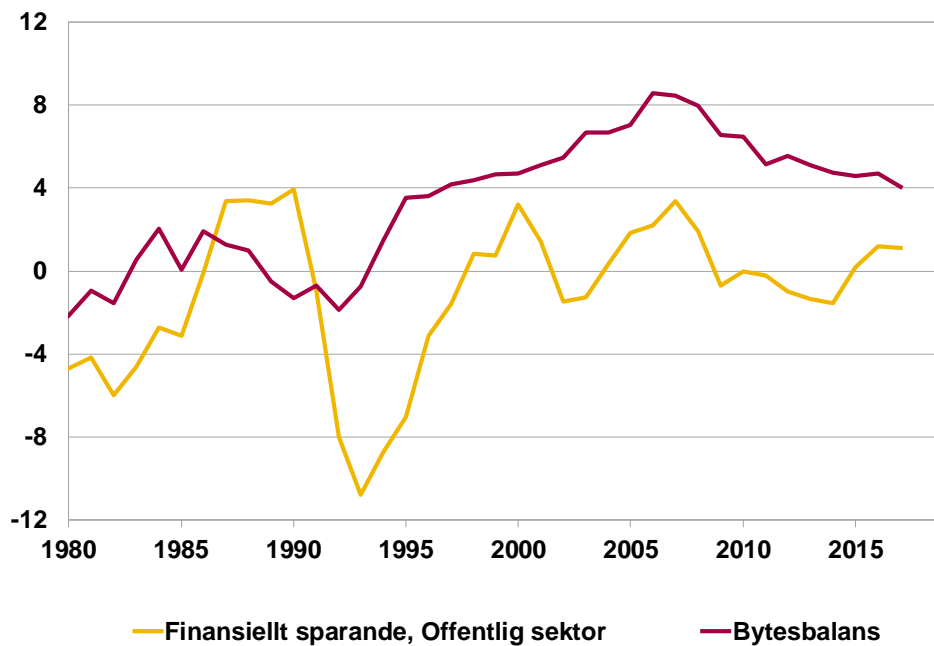
Index 100 = 1980

Källa: SCB och Valueguard.

8 Bytesbalans och offentligt finansiellt sparande

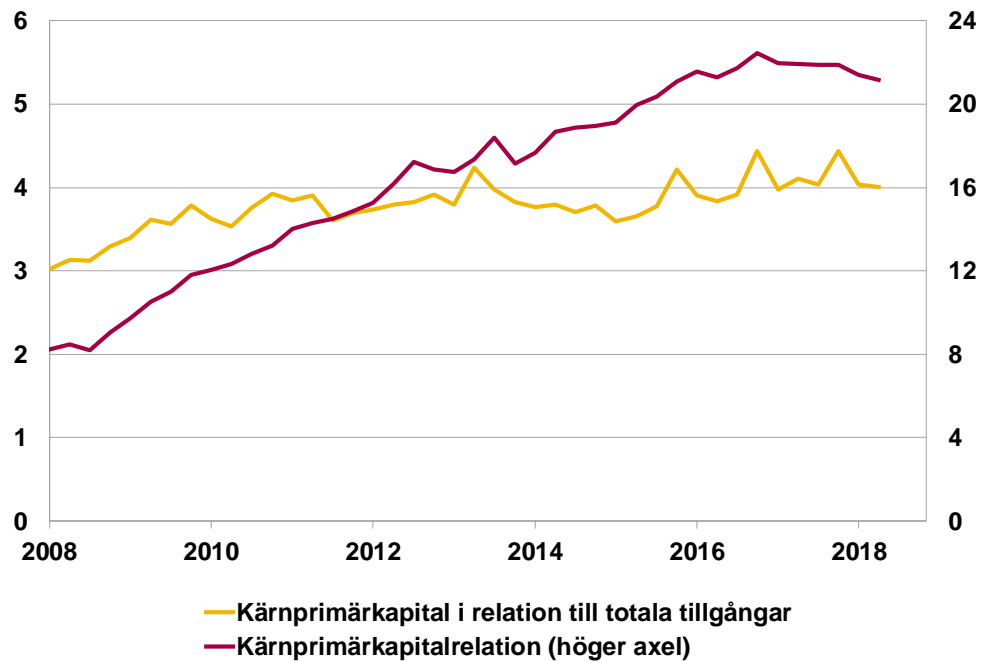
Procent av BNP

Källa: SCB.

9 Kärnprimärkapital

Procent

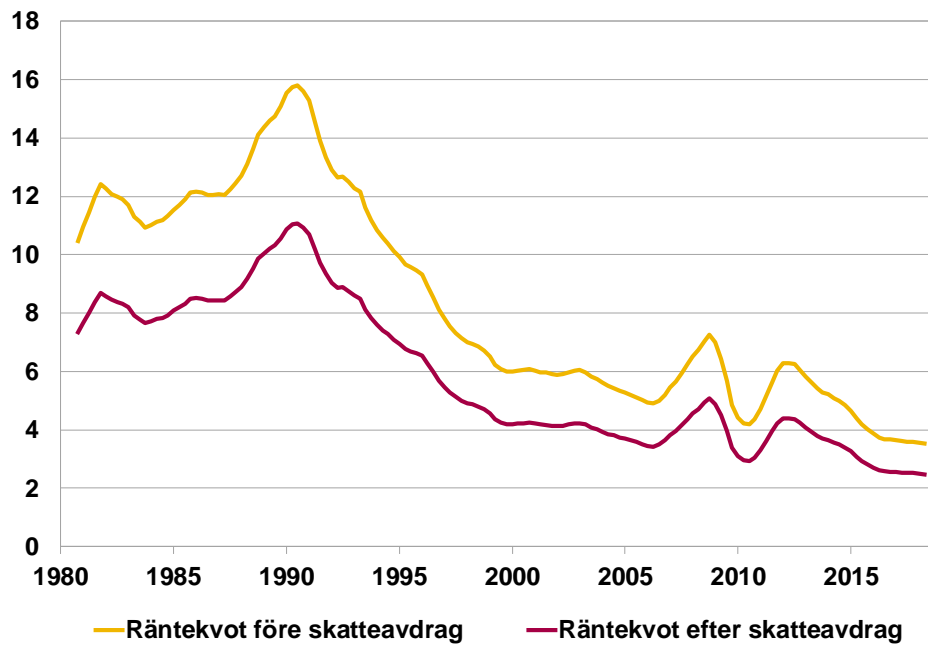

Anmärkning: Diagrammet visar ett oviktat genomsnitt för de tre svenska storbankerna.

Källa: FI.

10 Hushållens räntekvot

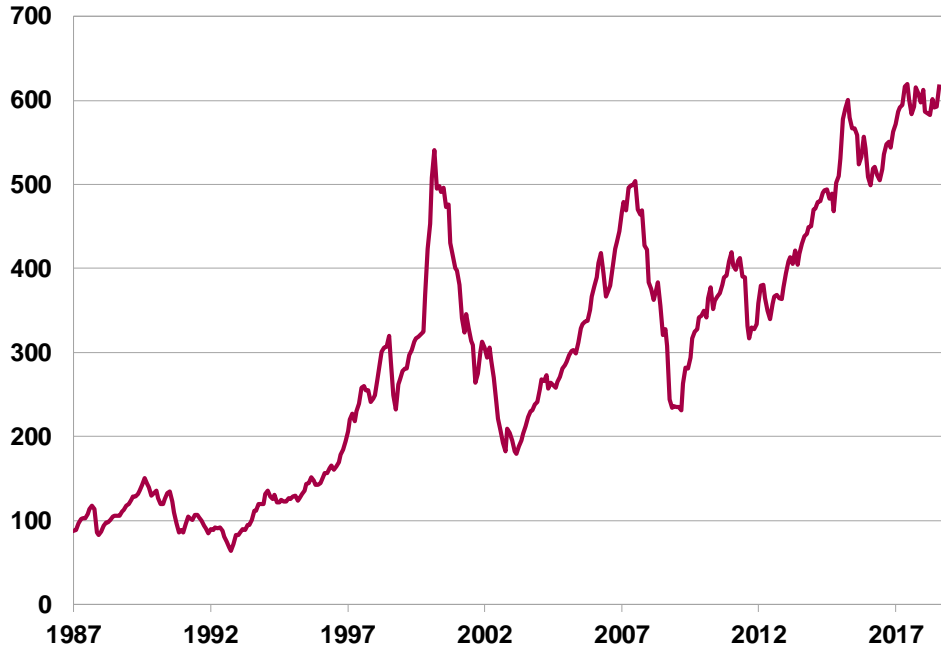
Procent av disponibel inkomst

Källa: SCB.

11 Reala aktiepriser

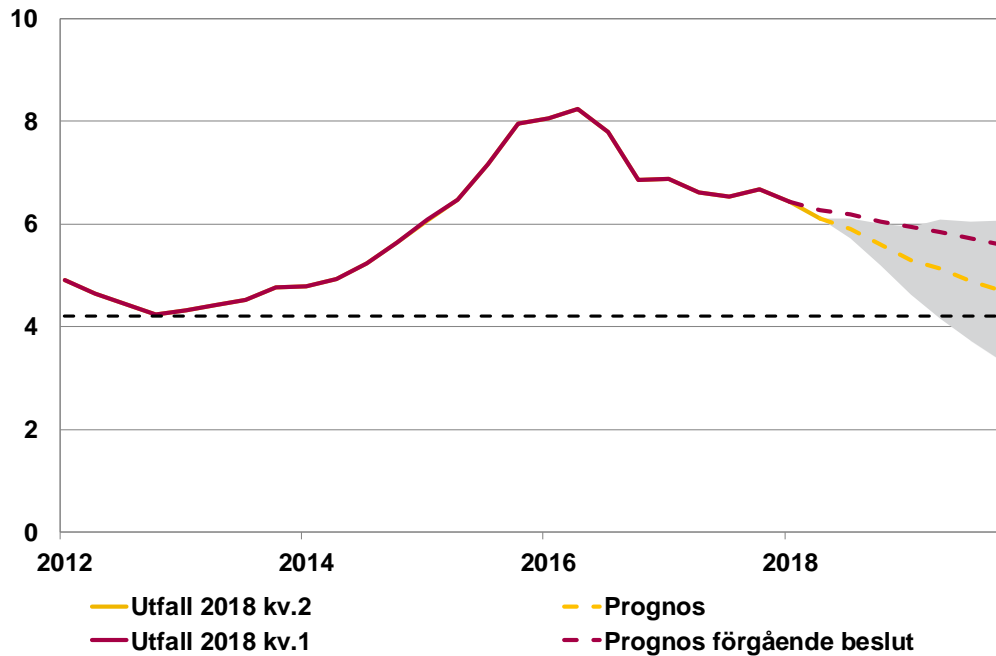
Index 100 = 1987

Källa: SCB och Thomson Reuters Datastream.

12 Prognos för utlåning till hushåll

Årlig procentuell förändring

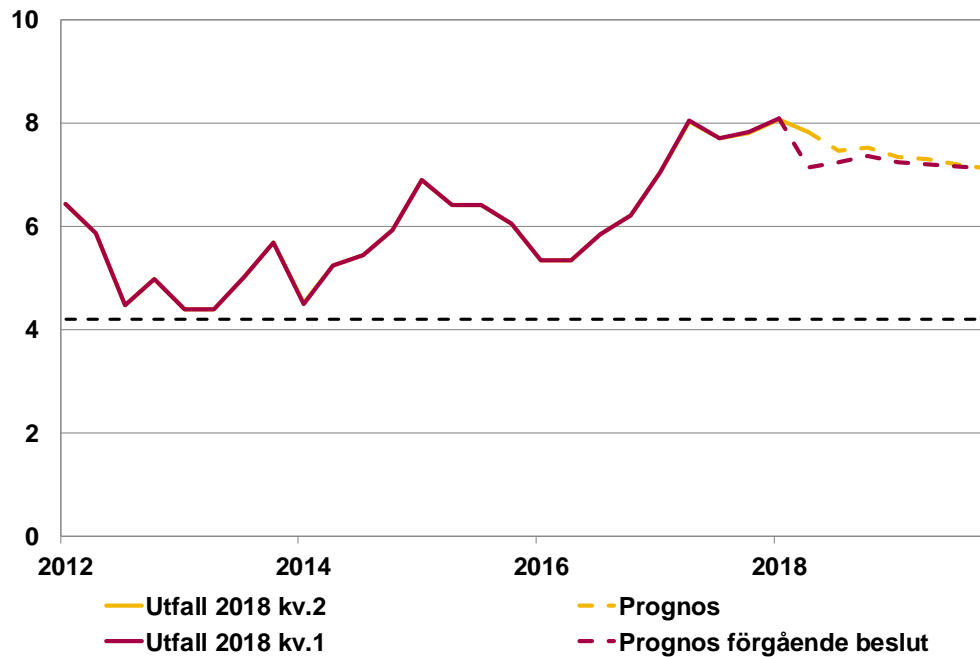

Anmärkning: Den svarta streckade linjen markerar genomsnittliga tillväxten i nominell BNP.

Källa: FI och SCB.

13 Prognos för total utlåning

Årlig procentuell förändring

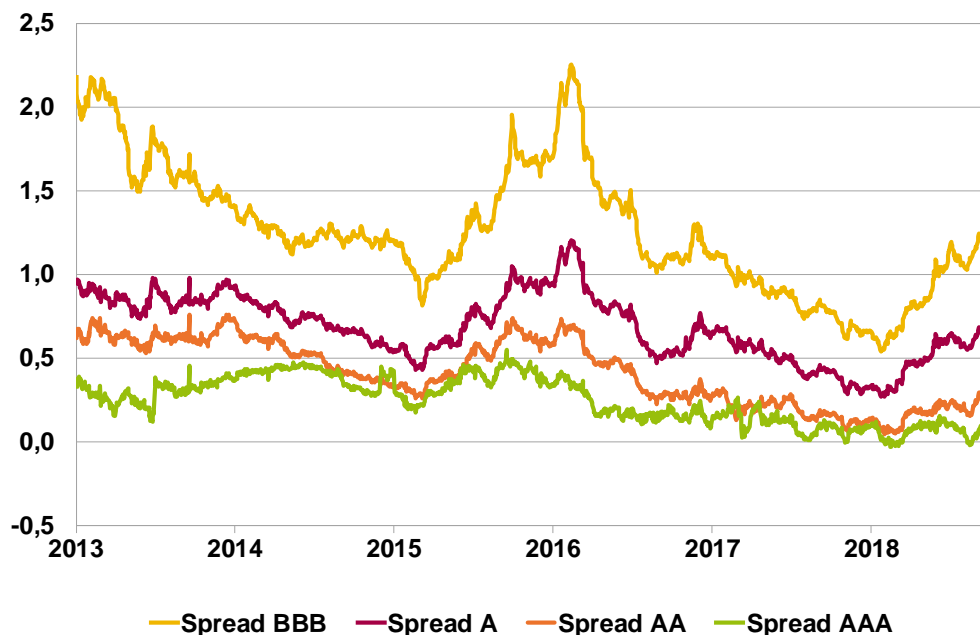

Anmärkning: Den svarta streckade linjen markerar genomsnittliga tillväxten i nominell BNP.

Källa: FI och SCB.

14 Europeiska riskpremier

Procentenheter

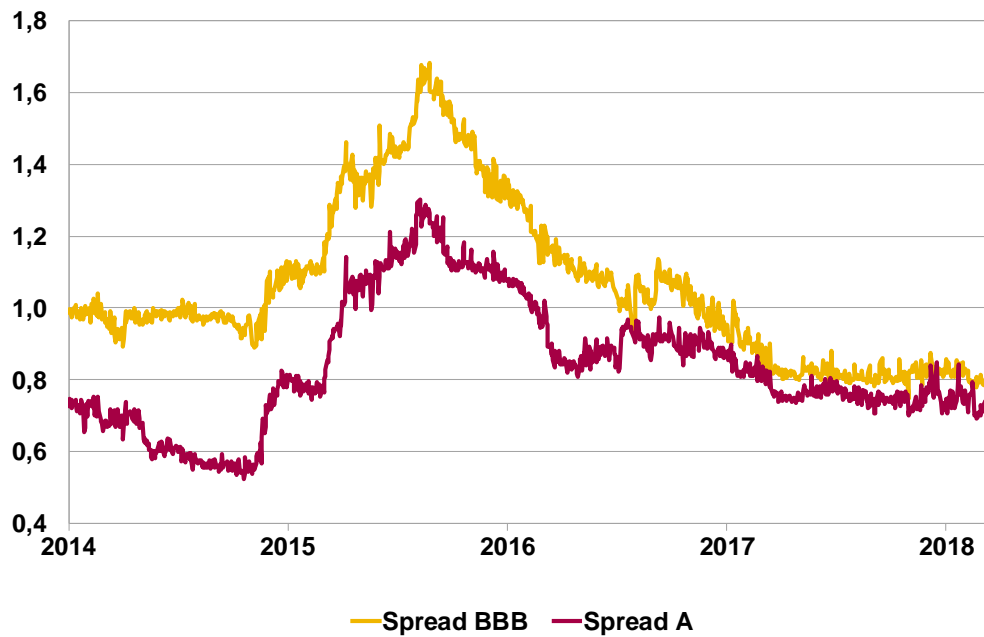
Anmärkning: Ränteskillnader för företagsobligationer med olika kreditbetyg inom euroområdet.

Skillnaden beräknas mellan avkastningen för ett index av europeiska företagsobligationer (iBoxx euro corporates) med löptid på fem till sju år och en europeisk swapränta.

Källa: Thomson Reuters Datastream.

15 Svenska riskpremier

Procentenheter

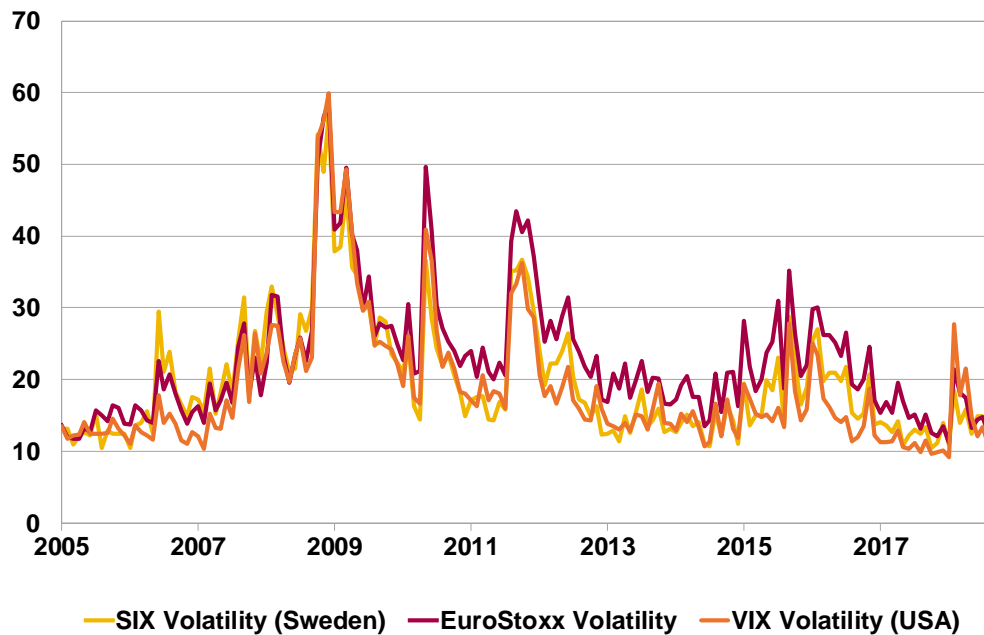

Anmärkning: Ränteskillnader för företagsobligationer med olika kreditbetyg i Sverige. Skillnaden beräknas mellan avkastningen för ett index av svenska företagsobligationer (Thomson Reuters Sweden corporate benchmark) med löptid på fem år och en svensk swapränta.

Källa: Thomson Reuters Datastream.

16 Volatilitetsindex

Standardavvikelse

Anmärkning: Implicit volatilitet beräknad från indexoptionspriser.

Källa: Thomson Reuters Datastream.